

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravištvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 20. oktobra 1914.

Št. 50.

Z bojišč.

ZMAGE NA SEVERU.

Berolin, 15. oktobra. Generalni štab
poroča: Veliki glavni stan, 15. oktobra opol-
dne:

Na vzhodu je rusko z močnimi četami
napravljeno ofenzivo na Vzhodno Prusijo
smatrati za ponesrečeno.

Napad naših na Poljskem ramo ob
rami z avstro-ogrsko armado bojujočih se
čet napreduje. Naše čete stoje pred Var-
šavo.

Iz črte Ivangorod—Varšava z osmerimi
armadnimi zbori poizkušen ruski napad
preko Visle je bil na celi črti odbit z veli-
kimi izgubami za Ruse.

V ruskih časopisih razširjene vesti o za-
plenjenih nemških topovih so brez vsake
podlage.

FRANCOSKI NAPADI ODBITI.

Berolin, 16. oktobra. (Kor. urad.)
Veliki generalni štab poroča: Ljuti napadi
Francozov severovzhodno od Reimsa so bili
odbiti. Francozi poročajo v nekem uradnem
obvestilu, da so na raznih točkah bojne črte,
na primer pri Berry-au-Bac severozahodno
od Reimsa dosegli uspehe. To poročilo ni-
kakor ne odgovarja dejstvu.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA OSTENDE — DÜNKIRCHEN PRETRGANA. — NEMCI V PAS DE CALAISU.

Iz Berolina poročajo: Kodanjski listi so
izvedeli, da je železniška zveza med Osten-
dom in Dünkirchnom vsled prodiranja nem-
ške kavalerije pretrgana. — Amsterdamski
»Telegraf« poroča, da je osebni promet Pa-
riz—London zopet ustavljen, ker so se pri-
kazale nemške čete v departementu Pas de
Calais.

REIMS PRED PADCEM.

Berolin, 16. oktobra. Ker Francozi
zlorablajo katedralo v Reimsu, se Nemci
ne bodo več ozirali nanjo. Padec mesta ni
več daleč.

BRODOVJE V OSTENDE.

Haag, 13. oktobra. (Kor. ur.) Tukajš-
nji listi poročajo, da je prišlo v Ostende ve-
lika angleško brodogradnja, da, če treba, vkreca
belgijsko armado.

BELGIJSKA ARMADA NA LADJAH.

Amsterdam, 15. oktobra. Rotter-
damski »Courant« poroča iz Aardenburga:
Po poročilih beguncev iz Ostende se je bel-
gijska armada vkrcala na ladje. Privatnim
osebam se prevoz ni dovolil.

NEMŠKE ČETE ZASEDLE BRÜGGE IN OSTENDE.

Berolin, 16. oktobra. Veliki generalni
štab poroča: Nemške čete so 14. t. m. zasedle
Brügge, 15. t. m. pa Ostende.

ANTWERPEN OPIRALIŠČE NEMŠKEGA ZRAČNEGA BRODOVJA.

London, 13. oktobra. (Kor. ur.) »Ti-
mes« javljajo iz Bordeauxa: Francoski vo-
jaški krogi menijo, da se bo vojna vsled
padca Antwerpna še podaljšala. Nemci lah-
ko sedaj utrdijo pristanišče ter je porabijo
kot opirališče za napade svojega Zeppelin-
skega brodogradnja na angleško obal. Angleški
vojaški krogi smatrajo, da v bodoče sploh
nobena trdnjava ne bo mnogo vredna, ker
še tako močne utrdbe ne morejo vzdržati
ognja velikanskih nemških topov.

ODLIKOVANJE AVSTRIJSKIH ČASTNI- KOV IN VOJAKOV MED ANTWERPNOM.

Berolin, 13. oktobra. Listi poročajo:
Po zavzetju trdnjave Antwerpen so bili šte-
vilni avstrijski častniki in vojaki odliko-
vani z železnim križem.

ANGLEŠKA OKLOPNA KRIŽARICA POTOPLJENA.

London, 17. oktobra. Komunike an-
gleške admiralitete poroča, da je bila an-
gleška oklopna križarica »Hawke« 15. t. m.
v Severnem morju napadena in od sovraž-
nega torpeda potopljena. 49 oseb posadke,
častnikov in moštva, so rešili, okoli 350 jih
pogrešajo.

Oklopna križarica »Hawke« je bila dol-
ga 110 m, široka 18 m, globoka 7½ metra.
Imela je 12.963 konjskih moči in 7350 ton.
Zgrajena je bila leta 1890.

Razno iz vojne.

Kako so se Rusi pripravljali, da udarijo na Budimpešto.

Madžarski listi poročajo to-le o kratko-
trajnem bivanju Rusov v Marmaros-Szige-
tu: Ko je bil mestni odbornik Dobay, ki je
zastopal mestnega župana, poklican k ru-
skemu polkovniku, poveljujočemu takratni
ruski marmarosszigetski posadki, je dobil
v izvršitev več ukazov. »Predvsem ne dovo-
ljam,« je rekel ruski poveljnik, »nikomur,
da bi točil opojne pijače. To velja tako za
meščane, kakor za moje vojake; kdor se ne
bi pokoril, ga dam takoj ustreliti. Želim
ohraniti sigurnost mesta in osebno sigur-
nost prebivalcev. Ako bi bili prišli nekoliko
trenotkov kasneje ponuditi predajo mesta,
bi bil dal bombardirati mesto. Obenem bi
vas, velečenjeni gospod, prosil, da z nami
častniki stanujete v istem poslopju in da
tudi jeste pri naši mizi.«

»Zakaj to?« je vprašal Dobay.

»Ako bi se slučajno prigodila kakšna
eksplozija, potem veste, da bomo skupno
poginili!« je odgovoril polkovnik.

Nato je polkovnik zahteval, da mu me-
sto izroči 180.000 kron. Dobay je izjavil, da
jih nima, ker so državno blagajno odpeljali
iz mesta.

»Če nimate denarja, potem ga naravno
tudi ne morete dati,« je rekel poveljnik,
»dali pa nam boste konje, razno blago, ka-
ve, sladkorja in cigaret.«

Tudi od teh zahtevanih stvari niso Rusi
vsega dobili.

Prebivalstvo jim je izročilo samo ne-
kaj blaga, sladkorja in precejšnjo množino
cigaret.

Dobay je dva dni stanoval in jedel sku-
paj z ruskim polkovnikom in z njegovimi
častniki. Ko so nekoč povečerjali, so čast-
niki razpoložili na mizo vojaški zemljevid
ter ga jeli pozorno motrivati.

Nato je polkovnik pripomnil: »Naš pri-
hodnji cilj je torej — Budimpešta. Koliko
železniških postaj imamo do Budimpešte?«

Ko je Dobay hotel odgovoriti na vpra-
šanje, mu je polkovnik dal znak, naj molči
in je rekel: »Ne trudite se, mi vemo prav
natančno za naše postaje. To so Szatmar,
Debreczin in Budimpešta. V dveh tednih
bomo v Pešti!« je smeje poudarjal polkov-
nik, ko je opazil otožno Dobayievo lice.

Toda že drugi dan so kosili Rusi že ob
10. uri dopoldne, a popoldne so izginili, ne
da bi se — poslovili.

Mestni odbornik Dobay se je izrazil na-
pram sotrudniku »Az Esta« o Rusih tako-le:

»Rusi so se v vsakem oziru vedno ka-
valirsko obnašali. Puščali so v miru žen-
ske in tujo lastnino. Samo nekaj vojakov
je zagrešilo izgrede, a to so bili samo osam-
ljeni slučajni.« Kakor je znano, ni sedaj no-
benega Rusa več na ogrskih tleh.

Nemški zrakoplovci bombardirali Pariz.

Nemški zrakoplovci so dne 11. oktobra
metali z zraka bombe na Pariz. O tem se
poroča: Gosti oblaki so omogočili nemškim
zrakoplovcem, da so obsuli Pariz z bomba-
mi. Malo minut pred pol 1. uro sem šel čez
boulevard Montmartre, ko sem slišal v bli-
žini strahovito eksplozijo; bilo je, kakor da
je ustrelil top. Pasantje smo gledali okrog
sebe, pa nismo ničesar videli. Ker so potem
vsi kvišku gledali, smo storili tudi mi tako.
Prvi vtisk je bil, da je bila z raka vržena
bomba in kar smo potem videli, je to mne-
nje potrdilo. Zagledali smo med oblaki nem-
ški zrakoplov. Bomba, katere eksplozijo smo
slišali, je bila padla kakih 40 korakov od
kraja, kjer smo mi stali, na dvorišče neke
hiše na boulevardu Montmartre, kjer je ti-
skarna »Libre Parole«. Ko smo prišli tja,
smo naleteli že na mnogo ljudi, zbranih
okrog hišnice, ki bi jo bila bomba skoro
ubila. Druga bomba je padla v ulici Fau-
bourg Montmartre med dva prodajalca ze-
lenjave, pa ni nikogar ranila. Več vtiska je
napravil obisk hiše v ulici de la Banque. Na
to hišo so nemški zrakoplovci vrgli že več
bomb. Ta dan je zopet priletela bomba na
to hišo, kjer stanuje dopisnik lista »Gior-
nale d'Italia«, Luigi Pome. Ta je ravno dik-
tiral brzojavko za svoj list, ko je v sobo tre-
ščila bomba. Bomba je napravila skoro dva
metra široko luknjo v tla in je padla v spod-
nje stanovanje, kjer na srečo nikogar ni
bilo. V tem spodnjem stanovanju je bilo vse
razbito. Straže in gasilci so prišli hitro iz
sosednje vojašnice na pomoč in pogasili na-
stali ogenj. Če bi Pome ne bil vsled bole-
nosti ležal v postelji, bi ga bila bomba go-
tovo ubila. Pozneje se je izvedelo, da so
nemški zrakoplovci vrgli blizu postaje Saint
Lazaire in blizu trga Bastille še več bomb;
dve sta zadeli slavno cerkev Notre Dame;
ena je padla na streho, druga na vrtič. Na
srečo ni mogla bomba prebiti strehe, tako
da škoda ni znatna.

Francoski duhovniki v nemškem ujet- ništvu.

Berolin, 13. oktobra. (Kor. urad.) V
Nemčiji porabljajo duhovnike, ki se naha-
jajo v vojni, v kolikor niso nastavljeni kot
vojaški dušni pastirji, v bolniški službi. Na
Francoskem pa morajo duhovniki služiti
kot navadni vojaki v bojni fronti. Mnogo
francoskih duhovnikov je bilo ujetih in
transportiranih v velika naša ujetniška ta-
borišča. Da bi usodo teh ujetih francoskih
duhovnikov olajšal, se je nadškof v Koloniji
kardinal Hartman obrnil s posebno vlogo
na cesarja. Kakor je izvedel Wolffov urad,
je cesar velikodušno ugodil tej prošnji in
dovolil, da se z ujetimi francoskimi duhov-
niki postopajo kot s častniki.

Sarajevski umor pred sodiščem.

V Sarajevu v Bosni se je 12. oktobra za-
čela obravnava proti morilcem prestolona-
slednika nadvojvode Franca Ferdinanda in
njegove soproge vojvodinje Hohenberg.

Obtoženi so: Gavrilko Prinčip, 20letni gimnazijalec, Nedeljko Čabrinović, 19letni črkostavec, Trifko Grabec, 18letni gimnazijalec, Vaso Čubrilović, 17letni gimnazijalec, Cvetko Popović, 18letni učiteljskišnik, Danilo Ilić, 24letni bivši učitelj, Ivan Kranjčević, 19letni dijak trgovske akademije, Lazar Dukić, 18letni učiteljskišnik, Veljko Čubrilović, 28letni učitelj, Mitar Kerović, 60letni kmet, Nedjo Kerović, 28letni sin prejšnjega, Ivo Kerović, 30letni sin Mitarja, Glagoje Kerović, 34letni sin Mitarja, Cvijan Stepanović, 37 let star, Mihajlo, imenovan Mikso Jovanović, 35letni veleposestnik, Branko Zagorac, 18letni dijak trgovske akademije, Marko Perin, 17letni gimnazijalec, Nikole Forkanić, 17letni gimnazijalec, Dragan Kalember, 16letni gimnazijalec, Miko Misić, 26letni pek, Jakob Milović, 43letni kmet in Obren Milosević, 38letni kmet.

Obtoženi so obdolženi, da so delali nato, da bi se Bosna in Hercegovina odtrgali od Avstrije in združili s Srbijo. Prinčip, Čabrinović, Grabež, Čubrilović in Popović so oboroženi z bombami in samokresi čakali na več mestih na nadvojvodo in njegovo soprogo z namenom, da bi ju ubili. Čabrinović je v Sarajevu res vrgel nanj bombo, ki pa ni zadela cilja, pač pa je bilo ranjenih več drugih. Ko se je peljal avtomobil mimo mesta, kjer je stal Prinčip, je ta oddal dva strela, ki sta povzročila smrt prestolonaslednika in njegove soproge.

Obtožnica poudarja, ker sta Prinčip in Čabrinović priznala, da sta dogovorno delala po določenem načrtu, da bi umorila prestolonaslednika in da so imeli ta namen tudi na druge kraje postavljeni Grabec, Čubrilović in pobegli mohamedanec Mehmedbašić. Prinčip se je kot dijak seznanil v Belgradu s komitaši in s Čabrinovićem in se je z njim pogovarjal o velesrbskih idejah. Zarotniki so bili v zvezi z »Narodno obrano« v Belgradu, ki naj bi jim preskrbelo orožje za napad. Obrnili so se na železniškega uradnika Ciganovića, ki je tudi doma iz Bosne in je bil četaš. Ta je stopil v zvezo z majorjem Tankosićem, ki je obljubil orožje. Ciganović je pa obtožence učil streljati in metati bombe. Pozneje je izročil Ciganović obtožencem šest bomb, štiri browning-revolverje, 150 dinarjev in nekaj ciankalija z naročilom, da se zastrupijo, če se atentat ponesreči.

Obtožnica popisuje nato, po katerih ulicah so se zarotniki razpostavili, ko se je zgodil napad in kam so skrili orožje. Strokovnjaki so dognali, da so ročne bombe iz srbskega arzenala v Kragujevacu. Obtoženci pravijo, da so kot pristaši velesrbske ideje hoteli umoriti prestolonaslednika in združiti s Srbijo one v Avstriji prebivajoče dežele, v katerih stanujejo Srbi. Največja ovira pri tem je bil prestolonaslednik, ki je veljal za naihujšega nasprotnika Srbov in kot odličen vojskovodja najbolj nevaren. Atentat nanj je bil torej političen dogodek prve vrste. Velesrbsko propagando je širila »Narodna obrana« v Belgradu. Ta je obstojala najprej iz revolucionarnega odbora ter je delovala v Stari Srbiji in Macedoniji, po pridobitvi teh pa proti monarhiji. Med njenimi ustanoviteli so bili general Boža Janković in majorja Voja Tankosić in Milan Pribičević. Glavna naloga društva je pa bila vežbarje četašev (komitašev) za boj proti monarhiji. Četaši so se v posebni šoli učili streljati, metati bombe, polagati mine, razdirati mostove, ceste in tunele. Tudi atentata Zerajića in Jukića v Zagrebu sta imela razpredene niti iz Belgrada. Obtoženci so krivi hudodelstva veleizdaje.

Ker nobeden advokat ni hotel prevzeti zagovorništva, je sodišče imenovalo šest nesrbskih zagovornikov.

Prvi je bil zaslišan Nedeljko Čabrinović, ki je vrgel bombo. Ker je šele 15 dni po napadu postal star 20 let, ne more biti obsojen na smrt. Obtoženec priznava zločin in namen zločina. Tudi Prinčip, ki je bil na dan atentata že 20 let star, priznava svoje dejanje, ne da bi se kesal, in se še baha, da je storil atentat v svrhu uresničenja velesrbske misli. Oba obtoženca sta izpovedala kakor v preiskavi.

Branitelj dr. Premučić skuša Čabrinovića naslikati kot prostozidarja. Čabrinović v začetku noče odgovarjati na od branitelja

stavljena mu vprašanja, kakšno da je njegovo prostozidarstvo. Na daljno vprašanje pa odgovori, da mu je bilo sicer znano, da je bil nadvojvoda-prestolonaslednik katoličan. Že raditega ga ni mogel trpeti, vendar se ni vsled tega odločil, da izvrši atentat. Ko se je bil za to že odločil, je slišal, da je tudi Ciganović prostozidar, vendar ne more raztolmačiti, kaj je prostozidarstvo. Po njegovem se pojma: prostozidarstvo in anarhizem krijeta, ker imata oba v svojih programih zatrenje državnih poglavarjev.

Za Čabrinovića je bila temeljna misel atentata prepričanje, da je bil nadvojvoda-prestolonaslednik ovira za združenje Srbov. Čabrinoviću je bilo tudi znano, da obstojajo tudi v Bosni revolucionarne organizacije, ki naj bi v slučaju vojske proti Srbiji uprizorili v Bosni vstajo na korist Srbiji.

Čabrinović trdi, da ni imel namena, usmrtiti tudi vojvodinje. Obžaluje, da je padla tudi kot ona žrtev Prinčipovega atentata.

Zavoljo sedanjih strašnih posledic atentata pa vobče obžaluje, da se je udeležil atentata. Če bi bil mogel to prej spregledati, da bi bil končal raje samega sebe z bombo. Vseli ga le, da se je njegov napad ponesrečil.

Čisto drugače se obnaša Prinčip. Pravi, da ne obžaluje zločina in da ni hudodelec. Vojvodinje, da ni hotel usmrtiti, ampak se je zgodilo to samo slučajno. Pred štirimi leti je zapustil gimnazijo v Tuzli in obiskoval od takrat gimnazijo v Belgradu. Tam je postal prepričan radikalen narodnjak srbske smeri. Avstro-Ogrsko je sovražil, odkar je pričakoval od strani Avstro-Ogrske za južne Slovanov samo slabo. Zato se je odločil skupno s Čabrinovićem in pozneje tudi z Grabecem, da umori prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki ga je smatral za najbolj nevarnega ideji združitve Srbov in sploh južnih Slovanov pod srbsko nadvlado.

Prinčip odločno zanikuje, da bi bil prostozidar. Po njegovem mnenju je najbolje, da se Bosna in Hercegovina odtrgata od Avstro-Ogrske in tako da misli vsak pošten Srb. Te misli in ne prostozidarski nazori so Prinčipa privedli do tega, da je izvršil atentat.

Ciganovića in Tankosića pravi, da pozna. Ciganović da je pripovedoval, da je prostozidar.

Prinčip in Grabec sta se vadila streljati z browning-revolverji v gozdiču zraven vojaškega strelišča v Belgradu.

O »Narodni obrani« ve Prinčip le toliko, da je namen tega društva, da povzdigne narodno samozavest Srbov.

Iz Loznice je spravil Prinčipa in Grabeca finančni stražnik do Drine in dalje do Isekovica-Ade. Čabrinović pa se je podal od tu z bosenskim potnim listom Grabeca v Mali Zvornik. Ta razdelitev zarotnikov se je odredila iz previdnosti. Prinčip v svoji izjavi pavi, da ne bi obremenil koga drugega.

Nato se zasliši obtoženec Trifko Grabec. Grabec je bil izključen iz gimnazije v Tuzli, ker je dejansko napadel nekega profesorja. V Belgradu je občeval s Čabrinovićem in Prinčipom. S slednjim je stanoval skupaj. Prizna se za velesrbskega pristaša. Njegov ideal je, da bi se Bosna s silo, ali z revolucijo ali z vojsko odtrgala od avstro-ogrške monarhije in združila s Srbijo. Avstro-Ogrsko je sovražil, ker je v Srbiji vedno slišal, da je naša monarhija največja sovražnica srbske narodnosti. Ker je bil prestolonaslednik po mnenju belgrajskih krogov nosilec misli, ki je bila napoti združenju Srbov, je Grabec sovražil tudi nadvojvodo prestolonaslednika. Govoril je glede atentata s Ciganovićem in Tankosićem. Po atentatu je hotel zbežati, pa je bil na potu v Višegrad aretiran. Voditelj napada je bil Prinčip.

Klavern utis napravi zarotnik Ilić. On je prinesel orožje in bombe v Sarajevo, kjer jih je skril na stanovanju in jih nekaj dni pred atentatom razdelil med zarotnike. Izgovarjal se je, da je menil, da zarotniki ne bodo izvršili atentata.

Obtoženec Vaso Čubrilović, ki je dovršil VI. gimnazijski razred, prizna, da je imel namen, umoriti prestolonaslednika in sicer zato, pravi, ker so srbski krogi smatrali nadvojvodo za sovražnika Srbov; ko je izvedel, da pride na obisk v Sarajevo, se mu je porodila misel na atentat.

Dnevne novice in dopisi.

Dr. Hefter — novi krški škof? »Neue Freie Presse« poroča: Kakor poizvemo, se namerava predlagati v imenovanje za naslednika bivšega krškega knezoškofa dr. Kaltnerja, nadškofijskega konzistorialnega svetnika in svetnega duhovnika dr. Adama Hefterja, profesorja klasične filologije na deželni realki in na višji gimnaziji v Klosterneuburgu. Dr. Hefter se je ob zadnjih deželnozborskih volitvah udeleževal agitacije za krščansko - socialno stranko. Gosp. dr. Hefter je sedaj ravnatelj na gimnaziji v Mödlingu. Ali zna gosp. ravnatelj dr. Hefter slovensko ali ne, nam ni nič znanega.

Njega cesarska Visokost presvetli nadvojvoda Franc Salvator je bival 15. t. m. v Celovcu, kjer si je ogledal bolnišnice v Marjanišču, v samostanu sester Elizabetink, v sanatoriju »Marija pomagaj« in vojaško rezervno bolnišnico št. 1. O uredbi bolnišnice se je pohvalno izrazil.

Obrekovanje slovenskih duhovnikov. Razni sovražniki katoliške Cerkve so resni vojskin čas porabili za brezobzirno hujskarijo zoper slovensko duhovščino. V tem oziru je bil najhujši napad graškega vseučilišnega profesorja abstinenta dr. Udeja. V praškem listu »Bonifatius-Korrespondenz« je objavil ta mož svoja obrekovanja. Danes pa beremo v oktobrovi številki tega lista, da preklicuje, prisiljen od lavantinskega obrambnega društva, 17 lažnivih trditev o slovenski duhovščini.

Na c. kr. državni realki v Celovcu je letos vpisanih 329 učencev, na trgovski šoli pa 301.

Dr. Evgen Lampe kanonik v Ljubljani. Dne 15. t. m. je bil v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani inštaliran za stolnega kanonika deželni odbornik in namestnik deželnega glavarja vojvodinje Kranjske gosp. dr. Evgen Lampé. Gosp. kanonik je izredno delaven mož in jasna glava, ki se je na različnih poljih izkazal strokovnjaka. Povsod pa je delal le za druge in nase ni mislil. V S. L. S. zavzema odlično mesto. Naše iskrene čestitke!

Pri izboranju črnovojnikom je bilo za črnovojniško službo potrjenih 14. t. m. pri »Sandwirtu« od 186 iz sodnega okraja Trg 97, v »Kärntnerhof« od 235 iz mesta Celovec in tujih 195, dne 15. pri »Sandwirtu« od 93 sodnega okraja Trg (3. del) 57, v »Kärntnerhof« od 92 iz Celovca in tujih 80. Od 3161 pri črnovojniški komisiji I. pri »Sandwirtu« iz Koroške so bili 1703 potrjeni za črnovojniško službo. Povprečno 54 odstotkov.

Slovenski junak — odlikovan. Kakor poroča »Neues Wiener Abendblatt« z dne 10. t. m. pod zaglavjem: »Aus dem goldenen Buche der Armee«, je rezervni kadet v 24. (rusinskem) pešpolku in slušatelj dunajske visoke šole za poljedelstvo g. Mihael Gabrielčič povodom druge bitke pri Lvovu s svojim »hrabrim in zglednim ponašanjem« bistveno pripomogel, da je njegova četa zavzela neko višino, kjer so naši vojaki zaplenili sovražniku dvajset topov. Pri tem je bil g. Gabrielčič od šrapnela na glavi nevarno ranjen. Za svoje junaško ponašanje je prejel g. Gabrielčič, sin g. dvornega svetnika pri vrhovnem sodišču na Dunaju Mih. Gabrielčiča, srebrno hrabrostno svetinjo drugega razreda. Z veseljem moramo pa tudi poročati, da se je g. Gabrielčiču, ki je bil v dunajski bolnišnici operiran, stanje že v toliko zboljšalo, da je izven nevarnosti sedaj v domači oskrbi. Mlademu slovenskemu junaku iskrene čestitke!

Srebrno svetinjo I. razreda za hrabrost je dobil g. Andrej Lah, rezervni kadet pri 97. pešpolku, doma iz Lutovelj na Krasu.

Kam se je svojcem vojnim ujetnikov obrniti. Nekateri pošiljajo pisma in denar na avstrijsko zunanje ministrstvo in pa na amerikansko poslaništvo, češ, ta dva bosta vedela, kje se nahaja vojni ujetnik in mu bosta pisma in denar odrajtala. Ta dva pa ne opravljata sama teh poslov, ampak jih odkazeta posebni pisarni, ki je za taka dela ustanovljena. Če hočete torej, da se bodo take stvari takoj odposlale in uredile, nikar ne pišite ministrstvu ali pa amerikanskemu poslaništvu, ampak se kar obrnite na sledeči naslov: »Gemeinsames Zentralnachweise-Bureau, Hilfs- und Auskunftstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I., Jasomirgott-Straße Nr. 6.«

Darovi za ranjence. Za ranjence v rezervni bolnišnici št. 1, objekt 6, je darovala Družba sv. Mohorja 200 K, g. spiritual Josip Zeichen 20 K, g. župnik Ivan Serajnik in posestniki iz Timenice in Gorič en voz jedil.

Novi papežev državni tajnik. Iz Rima poročajo listi, da je bil imenovan za novega državnega tajnika sv. Stolice kardinal Peter Gaspari, ki je star 62 let. Kardinal je postal leta 1907.

Gosp. dr. Janko Kotnik, profesor v Banjaluki in poročnik pri bos.-herc. pešpolku št. 4, o katerem smo poročali, da ga pogrešajo, je pisal dne 26. septembra svojim staršem na Dobrije, sledeče pismo: »Moskva, 26. septembra 1914. Dne 4. septembra ob 5. uri popoldne sem bil ranjen. Krogla mi je prestrelila koleno, zato sem obležal na tujem polju. Bitka je trajala do pozne noči, deževalo je in ležal sem med mnogimi mrtvimi in ranjenimi celo noč na bojnem polju. Drugi dan dopoldne so došli ruski sanitetni vojaki, ki so me pobrali in nesli v neko vas, kjer so me obvezali. Potem sem prišel v dve bolnišnici »Rdečega križa« in sedaj sem že 8 dni tukaj v garnizijski bolnišnici. Sicer še ne morem hoditi, toda počutim se že precej boljše in upam, da bom v 3 tednih zopet lahko hodil.«

Pogreša se rezervni poročnik domobranskega pešpolka št. 4, Ludovik Zagoričnik, c. kr. avskultant v Celju. Po poročilu tovariša njegove kompanije se je bojeval še 11. avgusta pri Grodeku in še obvezal dotičnega ranjenega tovariša. Pozneje ni o njem več ne duha ne sluha.

Izpred celjskega sodišča. »Slov. Gospodar« poroča: Celjski list »Deutsche Wacht« je prinesel po listu »Tagespost« članek, v katerem očitá poslancu dr. Korošcu med raznim drugim tudi, da je ubežal v Švico. Dr. Korošec je vložil po dr. Benkoviču tožbo proti »Deutsche Wacht«. Dne 8. oktobra se je vršila obravnava, toda urednik »Deutsche Wacht« ni nastopil dokaz resnice. Bil je radi zanemarjanja dolžne pozornosti obsojen na 200 K globe.

Potni listi v Italijo. C. in kr. ministrstvo za zunanje zadeve naznanja, da je kraljevo laško notranje ministrstvo odredilo, da je vstop na laška tla dovoljen od sedaj naprej le takim osebam iz inozemstva, ki imajo potni list potrjen od bližnjega laškega konzulata. Vse druge osebe bodo na meji zavržene.

Vernih duš cvetlica. Misel vojnega pomožnega urada v notranjem ministrstvu, izdati oficielno cvetlico za Vernih duš dan, je občinstvo živahno pozdravilo. Že prvi dan so različne trgovine s cvetlicami naznanile velika naročila, in tudi člani Najvišje hiše so že izjavili, da bodo uporabljali te rože. Občinstvo se nujno prosi, da jih kakor hitro mogoče naroči pri trgovinah s cvetlicami, ker vojni pomožni urad ne more brez gotovih naročil dati napraviti prevelikih zalog. Cvetličarji lahko naročijo cvetlice vsak dan v vojnem pomožnem uradu (Kriegshilfsbureau, 1. Bezirk Hoher Markt št. 5, II. nadstropje, vrata 25) med 10. in 12. uro dopoldne in od 4. do 6. ure popoldne, jih plačajo in vzamejo. Tudi cvetličarji izven Dunaja se opozirajo na cvetlico. Naročila se točno izvršujejo. Cena cvetlice za trgovske odjemalce je 14 K za karton s 100 komadi, cena cvetlice za občinstvo 20 vin., tako da imajo cvetličarji lep dobiček; za vojne pomožne name ne ostane 8 K od kartona.

Šmartin pri Celovcu. Tukaj je umrl vsled srčne kapi 14. t. m. veleposestnik Jurij Oraš. Več let je bil šmartinski župan.

Prevalje. (Darovi za Rdeči križ.) Župnik Riepl je daroval 30 K; kaplan gosp. Stih 5 K; g. Malej 2 K; darovanje v cerkvi 60 K; prevaljski tarokisti za Rdeči križ 50 K dobička.

Najnovejša poročila.

NEMŠKO IN AVSTRIJSKO PRODIRANJE PROTI RUSOM NAPREDUJE.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Tako na črti Stari Sambor-Medyka in ob reki San vršča se bitka, kakor tudi naše operacije proti reki Dnjester se ugodno razvijajo.

Severno od Wyskowa so bili Rusi ponovno napadeni in nazaj vrženi.

Pri Synowucku so naše čete s silo prekoračile reko Stry in so pri tem zavzele višine severno od omenjenega kraja ter zasledovale sovražnika. Ravno tako smo zavzeli višine severno od Podbuza in jugovzhodno od Starega Sambora. Tudi severno od reke Strwiaz napreduje naš napad. Severno od Przemysla smo pričeli pridobivati trdna tla na vzhodnem bregu reke San.

Število med našimi operacijami ujetih Rusov se še ne da dognati. Po dosedanjih poročilih je več kot **15.000 ruskih ujetnikov.**

Na Ruskem Poljskem so naši zavezniki včeraj zopet odbili napad na Ivangorod—Kozienice, pri čemur so imeli Rusi težke izgube.

Dunaj, 18. oktobra. (Koresp. urad.) Uradno se razglša: Naši napadi na obeh straneh reke Strwia so se včeraj nadaljevali in dospeli na nekaterih točkah že čisto blizu sovražne čete. Na posameznih krajih so naše čete prodirale s pomočjo izkopanih jarkov, prav kakor v trdnjavski vojski. Preteklo noč je bilo več ruskih napadalnih poizkusov krvavo odbitih. Tudi danes se boji na celi črti nadaljujejo. Sedaj je posegla v boje tudi naša težka artiljerija. Zasledovanje sovražnika, ki so ga vrgle nazaj naše čete severno od Wyskowa se nadaljuje. Druge naše čete, ki so došle čez Karpate, so prodrle že do kraja Lubience na višine severno od Orowa in v okolico Uroza.

Zgube Rusov pri napadu na Przemysl se cenijo na 40.000 mrtvih in ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, gen. major.

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: **Na vzhodnem bojišču naše čete v okolici Lyke napredujejo. Boj pri Varšavi in južno od Varšave se nadaljuje.**

Berolin, 17. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: V guberniji Suwalki so bili včeraj Rusi mirni.

Število pri Schirwindtu ujetih Rusov se je zvišalo na 4000; pravtako je bilo zaplenjenih še nekaj topov.

PRED OBKOLITVIJO VARŠAVE.

»Kölnische Zeitung« poroča z Dunaja: Po zadnjih ruskih porazih se sodi, da se kmalu prične oblegati Varšava in da bo mogoče obkoliti rusko južno krilo.

POLDRUG MILIJON NEMCEV PROTI RUSOM?

Londonski list »Times« poroča, da je postavila Nemčija proti Rusom pet armadnih zborov, nad osem rezervnih zborov in pet domobranskih zborov, ki štejejo skupno okoli poldrugi milijon. K tem pride še okoli 270.000 Avstrijcev ob šlezijski fronti. Tega poročila seveda ni mogoče kontrolirati.

Rotterdam, 19. oktobra. **Tukajšnji listi poročajo, da je bilo francosko krilo v bojih pri Ypernu vrženo iz svojih dosedanjih pozicij.**

CESAR VILJEM V BOJNI ČRTI.

Berolin, 18. oktobra. **Cesar Viljem je prišel v bojno črto na zahodnem bojišču. Vojaki so ga sprejeli z gromovitimi hurakli.**

Berolin. Besede nemškega cesarja. »Za mojega stričnika Jurija imam pripravljeno posebno presenečenje«, ki jih je izpregovoril vojakom na fronti, tolmačijo listi tako, da **hoče nemški cesar mir diktirati v Londonu.**

NEMCI V BELGIJI.

Nemci so gospodarji železnice Brügge—Ostende—Nieuport.

BEG BELGIJCEV PROTI DÜNKIRCHENU.

Haag, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Rotterdamscher Courant« poroča o nemškem napadu na belgijsko armado, ki da se v varstvu francoskih mornariških čet in francoske konjenice v popolni zmedbi umika iz Ostendeja proti Dünkirchenu: Najhujši boji so bili med mestoma Dixmuiden in Roulers. Nemci bodo bržkone prav kmalu pred Dünkirchenom, če bo, kakor je verjetno, njihov napad uspešen. Belgijsko prebivalstvo beži proti Dünkirchenu in Boulogni ter množi nered na javnih cestah. Ker je zveza Brügge-Nieuwpost v nemških rokah, je v okolici Dünkirchen-Boulogne v kratkem pričakovati važnih bojov.

ANGLEŠKA »VELIKODUŠNOST«.

Rim, 19. oktobra. **Angleška je odstopila pobegli belgijski vladi za časa vojske otok**

Quernsey, da lahko državnopravno deluje. (Quernsey je angleški otok blizu severozahodne francoske obali.)

PORAZ TROJNEGA SPORAZUMA PRI GENTU.

Haag, 17. oktobra. (Kor. urad.) Dopisnik lista »Daily Mail« priznava, da so zavezniki vzhodno od Genta doživeli hud poraz in da so se morali pod streli težkih nemških topov umakniti z ene postojanke na drugo. Ena brigada je zgrešila pot in je imela vsled tega velike izgube.

ANGLEŽI POTOPILI ŠTIRI NEMŠKE TORPEDOVKE.

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno. **Dne 17. oktobra popoldne so se zapletli naši torpedni čolni S 115, S 117, S 118 in S 119 nedaleč od nizozemskega obrežja v boj z angleško križarko »Undaunted« in s štirimi rušilci. Po uradnih angleških poročilih so bili potopljeni 4 nemški torpedni čolni; od posadke so izkrcali na Angleškem 31 mož.**

Namestniki načelnika admiralnega štaba: Behncke.

ANGLEŠKO BRODOVJE V BLIŽINI HONKONGA OBČUTNO POŠKODOVANO.

Berolin, 18. oktobra. Berolinski protestantovski misijon je dobil od svojega zastopnika c Čingtavu poročilo, datirano s 15. avgustom, v katerem se glasi: **Pričakuje mo ladjo »Scharnhorst«, ki je s svojimi tovarišicami v bližini Honkonga občutno poškodovala angleško brodovje.**

PREKINJENE DIPLOMATIČNE ZVEZE MED RUSIJO IN TURČIJO.

Berolinski listi poročajo iz Carigrada, da je že večina osobja ruskega poslanstva zapustila Carigrad. Pomorje je blokirano.

NAPETOST MED TURČIJO IN GRŠKO.

Turška vlada je pozvala grškega patriarha v Carigradu, naj mesto v najkrajšem času zapusti, ker bi ga sicer turška vlada iztirala.

PRVI SPOPAD ANGLEŠKIH ČET Z BURSKIMI VSTAŠI.

London, 16. oktobra. (Kor. urad.) Reuter javlja iz Kapstadta z dne 15. t. m.: Polkovnik Brits poroča, da so se njegove patrulje pri Ratraiu bojevale z oddelkom čet polkovnika Maritza in da so ujele 70 mož. To da je bil prvi spopad vladnih čet z burškimi vstaši.

BOJI PROTI FRANCOZOM IN BELGIJCEM.

Berolin, 17. oktobra. Uradno se poroča: V mestih Brügge in Ostende so Nemci dobili bogat vojni plen, med drugim veliko število pušk z municijo in 200 porabnih lokomotiv.

Berolin, 19. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se poroča dne 18. t. m.: Na zahodnem bojišču je včerajšnji dan v splošnem mirno potekel, položaj je neizpremenjen.

OBSTRELJEVANJE BELFORTA.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Curiha, da so pričeli nemški težki topovi vzhodno od Belforta v torek obstreljevati. Boji so bili zelo živahni. Nemci pridobivajo korakoma tla.

STRAH ANGLEŽEV PRED ZEPPELINOVIMI ZRAKOPLOVI.

»Times« pričakuje, da bodo Nemci v kratkem razpolagali z dvanajstimi Zeppelinovimi zrakoplovi za napade na angleško mesto. Nadalje imajo Nemci še 12 zrakoplovov sistema »Parseval«. Nemčija lahko uporabi megleno vreme za napade; a iz zrakoplovov bi ne mogli metati bomb.

POTRES NA GRŠKEM.

V Thebenu porušenih več sto hiš. — Zemlja se je cel dan tresla.

Atene, 19. oktobra. (Kor. urad.) »Agence d'Athenes« poroča dne 17. t. m.: Dne 17. t. m. so čutili na celem Grškem zopet močne potresne sunke. Ognjišče potresu je bilo v Thebenu, kjer se je podrlo več sto hiš in kjer je bilo veliko oseb ranjenih. Prebivalstvo je bežalo na polje. Prebivalstvo prosi vlado za šotore. Tudi v Chalkisu je napravil potres veliko škode v Atenah je veliko hiš razpočenih. Potresni sunki so se ponavljali cel

dan. Notranji in železniški minister sta od-potovala v pokrajine, ki jih je zadela kata-strofa.

NEEDINOST MED SRBSKIMI IN RUSKIMI ČASTNIKI.

Sofija. Poveljnik v Sofiji se nahajajočih ruskih čet princ Arzen Karagjorgjevič, je radi needinosti, ki se je pojavila med ruski-mi in srbskimi častniki, zapustil Srbijo ter se podal na Kavkaz.

BOJI MED ANGLEŽI IN EGIPTOVSKIMI ČETAMI.

Carigrad. 19. oktobra. Angleži so iz-kušali v Kairu razorožiti egiptovske čete, ki so se temu uprle, nakar se je razvil pravi boj. Na obeh straneh je padlo 150 vojakov. Tudi v Aleksandriji so bili podobni boji. Zaenkrat so Angleži četam pustili orožje.

DESERTACIJA INDIJSKIH VOJAKOV. — KUGA.

Carigrad, 19. oktobra. Med importira-nimi indijskimi vojaki se zelo množe dezer-tacije. Samo na en dan so obesili 30 vojaških beguncev. Med indijci divja kuga.

Darovi

poslani slovenskemu pomožnemu komiteju v Celovcu.

Zbirka izobraževalnega društva v Pliberku po dekanijskem uradu:

Šimen Riedl 5 K, Marija Riedl 1 K, Katarina Riedl 1 K, Micka Riedl 1 K, Apolonija Pikalo 1 K, Jožef Mandl 1 K, Magdalena Mandl 1 K, Jožef Ažman 40 h, Antonija Ažman 1 K, Urban Gradišnik 20 h, Valentin Dobnik 20 h, Šimen Ischep 40 h, Karl Dollar 60 h, Jurij Blekač 1 K, Marka Glavar 1 K, Brigita Blekar 1 K, Franc Skutil 40 h, Jera Igerc 40 h, Meta Arnold 2 K, Volinar 4 K, Marija Moert 1 K, Marija Apovnik 10 h, Ivan Turk 2 K, Ang. Turk 1 K, Janez Ižep 40 h, Urh Žihernik 1 K, Elizabeta Žihernik 1 K, Marija Neuberth 1 K, Helena Mori 1 K 20 h, Neža Riedl 1 K, Julka Riedl 1 K, Martin Riedl 1 K, Terezija Riedl 1 K, Grile Franc 10 h, Franc Riedl 1 K 40 h, Helena Starej 5 K, Janez Kapun 1 K, Ant. Daniel 1 K, Florijan Picl 1 K, Amalija Tschernitz 1 K, Tere-zija Potočnik 50 h, Ana Močilnik 1 K, Jožefa Draksler 40 h, Marija Oberteutsch 20 h, Šte-fan Kapun 1 K, Marija Glavar 1 K, Neža Vercij 1 K, Marija Žibernik 40 h, Elizabeta Haudegger 40 h, Marija Jelen 60 h, Magda-lena Lienhard 56 h, Jožef Vošank 1 K, Mar-jeta Vošnjak 1 K, Alojzija Vošank 2 K 4 v.,

Marija Starej 3 K, A. Lajmiš 1 K, Podgor-nik 2 K 40 h, Jurij Janš 1 K 20 h, Ana Mli-nar 2 K 60 h, Ivan Pičko 40 h, Jera Škof 40 h, Janez Šumah 1 K, Lenka Šumah 30 h, Tere-zija Piko 40 h, Elizabeta Wröhlich 1 K, Gre-gor Nachbar 1 K 40 h, Matevž Rudolf 60 h, Jurij Maček 2 K 40 h, Anton Enci 1 K, Kri-stina Podhovnik 60 h, Janez Drug 2 K, Fer-dinand Borovčnik 1 K, Franc Potočnik 1 K, Aleš Kresnik 1 K, Kristina Kresnik 20 h, Franc Kresnik 1 K, Jera Pečnik 30 h, Neža Pečnik 30 h, Marija Pečnik 40 h, Marjeta Pečnik 10 h, Gregor Maček 10 h, Matevž Ma-ček p. d. Peter 1 K, Ana Maček 20 h, Eliza-beta Kralj-Travar 1 K, Janez Potočnik 1 K, Martin Petrač 1 K, Andrej Kumovec 20 h, Jakob Abraham 60 h, Katarina Broman 40 h, Urban Broman 40 h, Jožef Štefan 60 h, Mih. Cutovik 60 h, Jurij Šlisar 40 h, Helena To-maž 40 v., Jožef Podlamnik 50 h, Mar. Krof 1 K, Marija Krof 30 h, Helena Krof 30 h, Micka Krof 20 h, Tomo Krof 30 h, Terezija Juri 40 h, Ferdinand Broman 50 h, Micika Broman 20 h, družina Kolenika 2 K 40 h, neimenovan 24 h, Marija Damel 1 K, Pavla Gregor 1 K, Jurij Kočnik 1 K, Podbregar Ka-tarina 1 K, Franc Sobec 5 K.

Uzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“ v St. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprej-mejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirirazredno ljudsko šolo; potem večja vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo po-polnega pouka in navodila v vseh za gospo-dinje potrebnih stvarih. — Na svoji 1/4 ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo čč. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne 5. novembra 1914. Plačilo 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v St. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najno-vejše vzorce, kateri se določijo vsakemu zastoj in poštne prosto iz

Prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Kupujte pri tvrdkah, ki in-serirajo v „Miru“!

Loterijske številke:

Trst, 7. oktobra: 60, 43, 53, 71, 8.
Dunaj, 10. oktobra: 59, 89, 41, 20, 62.

Tržne cene v Celovcu

15. oktobra 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (biren)	
	od do		K v	
	K	v	K	v
Pšenica	34	—	36	—
Rž	29	56	30	85
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	28	—
Oves	21	08	22	68
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	41	90
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	7	56	8	50
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	7	—	7	80
kisto	6	50	7	20
Slama	5	—	7	—
Zelnate glave po 100 kos.	11	—	12	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	80	3	20
Sur. maslo (putar), 1	2	60	4	—
Slanina (špeh), pov. 1	2	10	2	40
sur. 1	2	—	2	30
Svinjska mast	2	20	2	40
Jajca, 1 par	—	16	—	20
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40
30 mehka, 1	2	80	3	—
Zivina	Počrez		100 kilogr.	
	od do		živa	zaklana
	od	do	od	do
v kronah				
Konji	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—
za vožnjo	900	—	—	4
Junci	—	—	—	—
Krave	160	400	—	14
Telice	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	160	3
Praseta, plemena	16	32	—	350
Ovce	—	—	—	80
Koze	—	—	—	—

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fondl okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na knjižice se obre-stujejo po **4 0/0** od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spijetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od **4 0/0** naprej.